

Boek Nora Fischer verloor haar stem, en toen ook haar zus

‘Hoe hoger je klimt, hoe hoger de druk’

Nora Fischer (38) was zangeres. Misschien is ze dat nog steeds, maar even niet in het openbaar. Haar boek *Hoogspanning* schrijft ze over prestatiedruk. ‘Ik zoek iets van de vrijheid en het plezier van een kind.’

Frederike Berntsen
AMSTERDAM

Een paar jaar geleden kwam de hoge e er niet meer uit, toen de d, toen de c. De stem van zangeres Nora Fischer liet het afweten, het podium werd haar vijand. Op hetzelfde moment stapte Fischers oudere zus uit het leven. Beide gebeurtenissen vonden hun weerslag in een boek: *Hoogspanning. Hoe ik mijn stem verloor*. Ook speelt ze er een voorstelling over: *De sprong*.

Waarom maakte je een voorstelling en schreef je een boek over deze twee voorvallen?

“Zonder te weten waartoe en waarvoor begon ik op aanraden van acteur en regisseur Titus Muizelaar te schrijven over de ellende die me overkwam. Natuurlijk dacht ik: wie zit hier nu op te wachten, zo’n particulier verhaal? Maar hoe dieper ik groef in mijzelf, hoe universeler het verhaal werd. De achterliggende kwaal: prestatiedruk waardoor je het plezier verliest in dat waar je mee bezig bent. Iets van je kindheid gaat verloren gedurende je leven. Mijn zus is daarvan een extreem voorbeeld geweest.”

“Inmiddels weet ik dat dit een waardevol verhaal is. Ik ben er niet bij als iemand mijn boek leest, maar na een voorstelling zijn mensen in tranen, omhelzen ze me. Dit raakt aan iets wat ons allemaal bezighoudt.”

In het boek vraag je je af: twee meisjes die met zoveel plezier aan het leven begonnen en die zo vast komen te zitten, wat is daar gebeurd?

“Ja, een afschuwelijke toestand, en alles tegelijkertijd. Dit kon geen toeval zijn, hier wordt mij iets verteld, dacht ik. Hier moest ik een grotere les uit leren. Er zijn zoveel krachten die op ons inwerken in het systeem waarin we leven. De ziekte van de westerse samenleving noem ik

het maar even. Ik zit er nog steeds in, maar ik heb er inmiddels wel betere beschermingsmechanismen tegen ontwikkeld.”

De ziekte van de westerse samenleving?

“Het contact verliezen met de basale dingen van het leven. We zijn verstrikt geraakt in een individualistische manier van denken. We gaan geharnast door het leven en doen ons geweldig voor, terwijl we vanbinnen alleen zijn. Slechts met weinig mensen kunnen we delen dat we ons ongezien en onvrij voelen. Hier in het westen zijn we niet bezig met creativiteit vanuit vrijheid. Onze samenleving is gericht op prestatie, kwaliteit, hiërarchie.”

“Hoe hoger je klimt, hoe hoger de druk en hoe moeilijker het wordt. Ik heb veel respect voor collega’s die om kunnen gaan met die druk. Mij is het niet gelukt. Ik kwam in de gekke situatie terecht van het fijne gevoel van bevestiging en ook de angst voor de afwijzing van het publiek.”

Je schrijft met hoofdletters over Vader, Moeder, de Chique Zalen en Beroemde Dirigenten. Je neemt zaken op de hak en tegelijkertijd hou je ervan. Je begaf je in die zalen en werkte met de groten. Een van hen is zelfs je vader, de dirigent Iván Fischer.

“Ik heb altijd gehad: dit wil ik, dit ga ik doen. Daarnaast was ik onzeker, keek ik op tegen de goden in de klassieke muziek. Ik zocht bevestiging. Ook had ik het gevoel dat er over mijn schouder werd meegekeken en geoordeeld. Ik groeide op naast een groot dirigent, een moeder als musicus.”

“Die elitaire, geprivilegieerde wereld wilde ik karakteriseren door het gebruik van kapitalen. Natuurlijk heb ik er geen hekel aan, maar ik ben wel blij dat ik mezelf eruit heb gekregen. Ik heb er nooit in gepast.”

Je zet je af tegen de spots die op je gericht staan. Maar er ligt een boek, je speelt een voorstelling en er komt een documentaire op tv. In drievoud vertel je je verhaal.

“Paradoxaal, hè? Zoals steeds alles bij mij. Ik vind het een mooi verhaal geworden, en ben trots op het boek. Het spelen van de voorstelling is een existentiële en fantastische ervaring, meer dan ik ooit met muziek heb gehad. Op een speeldag hoef ik niet na te denken over de zin van mijn bestaan, die vraag is dan beantwoord. Ik wil die ervaring, en daarom de spotlights. Maar ik ambieer geen wereldtournee. Ik wil

→ Nora Fischer: ‘Ik ben een mens die steeds op zoek is naar hoe ze zichzelf het best in de wereld kan plaatsen, daarin van betekenis kan zijn.’ FOTO NINA SCHOLLAARDT

lokaal wortel schieten, aandacht besteden aan mijn leefomgeving. Ik was een carrièrejager, dat is nu veel minder. Aandacht zoek ik in een kleinere, veiliger haven.”

Wat is het belangrijkste in het leven voor jou, nog belangrijker dan muziek maken?

“Verbinding. Er heerst een gevoel van ieder voor zich. Ieder heeft zijn agenda en bewandelt zijn eigen pad. Je hebt misschien wel je vrienden, een relatie, maar er is een heel sterk ik-gevoel. Dat is wat het kapitalisme met ons heeft gedaan. Het boek en de voorstelling komen voort uit de wens om me te verbinden met mensen. Beide voelen als een bevrijding. Ik wilde niet zomaar doorgaan na wat er met mijn zus gebeurd was. Ik wilde dat het niet voor niets was geweest.”

Bevrijding van wat?

“Van onszelf tekortdoen door zo hard voor onszelf en voor anderen te zijn. Mijn zus is

van grote betekenis geweest voor veel mensen. Zelf zag ze dat niet. Ze heeft alleen maar kunnen zien wat er niet goed aan haar was en aan de wereld. Daardoor kwam ze in zoveel pijn terecht dat ze het leven heeft willen afwijzen. Ik wil bevrijding van het niet meer kunnen zien wie we eigenlijk zijn, door druk, door beoordeling van anderen. Je moet vrij kunnen zijn om te kunnen vallen en falen. Geen masker op hebben, daar hunker ik naar.”

Wil de echte Nora Fischer opstaan?

“Ik ben een mens die steeds op zoek is naar hoe ze zichzelf het best in de wereld kan plaatsen, daarin van betekenis kan zijn. Hoe sta ik in verbinding met mensen, hoe breng ik mijn tijd door, hoe gebruik ik mijn talent? Ik zoek, met vallen en opstaan, iets van de vrijheid en het plezier van een kind.”

Het Uur van de Wolf: Nora speelt Nora, 25 november om 22.40 uur op NPO 2

→ Nora Fischer: *Hoogspanning. Hoe ik mijn stem verloor*

‘Ik wilde niet zomaar doorgaan na de dood van mijn zus, dat het niet voor niets was geweest’

Nora Fischer (38) was a singer. Perhaps she still is, but not in public at the moment. In her book *Hoogspanning (Tightrope)*, she writes about the pressure to perform. “I’m looking for something of the freedom and joy of a child.”

This article was written by **Frederike Berntsen**

Published on November 25, 2025

A few years ago, she could no longer hit the high E, then the D, then the C. Singer Nora Fischer's voice failed her, and the stage became her enemy. At the same time, Fischer's older sister took her own life. Both events were reflected in a book: *Hoogspanning (Tightrope). How I lost my voice*. She also performs a show about it: *De sprong (The Leap)*.

Why did you create a play and write a book about these two events?

"Without knowing why or for what purpose, I started writing about the misery that I had fallen into, on the advice of actor and director Titus Muizelaar. At first I thought: who would be interested in such a personal story? But the deeper I dug into myself, the more universal the story became. The underlying problem: performance pressure that makes you lose the joy in what you are doing. Something of your childhood is lost during your life. My sister has been an extreme example of this."

"I now know that this is a valuable story. I'm not there when someone reads my book, but after a performance, people are in tears, they hug me. This touches on something that concerns us all."

In the book, you ask yourself: two girls who started life with so much joy and who become so stuck, what happened there?

"Yes, a horrible situation, and everything at once. This couldn't be a coincidence, something is being told to me here, I thought. I had to learn a bigger lesson from this. There are so many forces acting on us in the system we live in. I'll just call it the disease of Western society. I'm still in it, but I've developed better protective mechanisms against it."

The disease of Western society?

"Losing touch with the basic things in life. We have become entangled in an individualistic way of thinking. We go through life armored up and pretending to be great, while inside we are alone. There are only a few people with whom we can share that we feel unseen and unfree. Here in the West, we are not engaged in creativity based on freedom. Our society is focused on performance, quality, hierarchy."

"The higher you climb, the greater the pressure and the more difficult it becomes. I have a lot of respect for colleagues who can handle that pressure. I didn't succeed. I ended up in the tricky situation of feeling the nice feeling of affirmation and also the fear of rejection by the public."

You write in capital letters about Father, Mother, the Posh Halls, and Famous Conductors. You poke fun at things and at the same time you love them. You entered those halls and worked with the greats. One of them is even your father, the conductor Iván Fischer.

"I always knew: this is what I want, this is what I'm going to do. At the same time, I was insecure, I looked up to the gods of classical music. I sought affirmation. I also felt that people were looking

over my shoulder and judging me. I grew up next to a great conductor, and a mother who was a musician as well.”

“I wanted to characterize that elitist, privileged world by using capital letters. Of course, I don't hate it, but I am glad I got myself out of it. I never fit in.”

You rebel against the spotlight that is focused on you. But there is a book, you are performing in a show, and there is a documentary coming out on TV. You are telling your story in three different ways.

"Paradoxical, isn't it? Like everything else with me. I think it's turned out to be a beautiful story, and I'm proud of the book. Performing the show is an existential and fantastic experience, more than I've ever had with music. On a performance day, I don't have to think about the meaning of my existence; that question is directly answered. I want that experience, and that's why I want the spotlight. But I don't aspire to a world tour. I want to put down roots more locally, pay attention to my living environment. I used to be a career tiger, but that's much less so now. I seek attention in a smaller, safer haven."

What is the most important thing in life for you, even more important than making music?

"Connection. There is a feeling of everyone for themselves. Everyone has their own agenda and follows their own path. You may have your friends, a relationship, but there is a very strong sense of self. That's what capitalism has done to us. The book and the performance stem from a desire to connect with people. Both feel like a liberation. I didn't want to just carry on after what happened to my sister. I didn't want it to have been for nothing."

Liberation from what?

"From shortchanging ourselves by being so hard on ourselves and others. My sister was very important to many people. She didn't see that herself. She could only see what was wrong with her and with the world. That caused her so much pain that she wanted to reject life. I want liberation from no longer being able to see who we really are, due to pressure and the judgment of others. You have to be free to fall and fail. Not wearing a mask, that's what I long for."

Will the real Nora Fischer please stand up?

“I am a person who is always looking for the best way to position herself in the world, to be meaningful in it. How do I connect with people, how do I spend my time, how do I use my talent? Through trial and error, I am searching for something of the freedom and joy of a child.”

Het Uur van de Wolf: Nora speelt Nora, November 25 at 10:40 p.m. on NPO 2